GAZETA KRAKOWSKA

Nro 80.

z KRAKOWA dnia 5 PAŹDZIERNIKA 1825 roku we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 26 Września.

W przeszły Czwartek dnia 22 Września r. b. odprawiło się uroczyste otwarcie Głównego Seminaryum Warszawskiego w gmachu po-Paulińskim umieszczonego. W. JX. Kłodnicki Prałat Katedralny Lubelski i Referent w Sekcyi Duchowney, odprawił Mszą Świętą, po ktorey zaintonował Hymn o Duchu Świętym prosząc Go, aby to tak wielkie dzieło darami Łask swoich wspierał. — Podczas Mszy S. JPan Elsner Rządca Conserwatorium Muzycznego Warszawskiego, wykonał z licznemi amatorami Kościelną piękną muzykę. Po skończonem Nabożeństwie JW. JX. Arcybiskup Senator i Prymas Krolestwa Polskiego, z przytomnemi w Warszawie Biskupami tudzież JJWW. Minister Grabowski, Senator Kasztelan Oebschelwitz Kurator Jlny Instyt: naukowych, Radca Stanu Szaniawski Dyrektor Jlny Wychowania Publ:, z wielu dostoynemi gośćmi tak Duchownemi, iako i świeckiemi udali się do Muzeum w temże Seminaryum Głownem; gdzie JW. Arcybiskup i Prymas iako maiący od N. Pana poruczone sobie zarządzanie tego Seminaryum, otworzył ie Nauką mianą do zebranych Alumnów z różnych dyecezyy tego Królestwa przekładaiąc im, które nauki w tem Seminaryum maią bydź dawane i zagrzewaiąc ich do korzystania z naylaskawszego dobrodzieystwa Monarchy, ażeby tak w naukach iako też cnotach i pobożności Kapłanom potrzebnych, razem ćwiczyli się. Posiadaiąc albowiem (mówił) naukę bez cnoty i pobożności byliby tylko uczonemi, ale maiąc naukę połączoną z cnotą i pobożnością, staną się przykładnemi Kapłanami i doskonałemi Duchownemi. Nakoniec wezwał W. JX. Żółtowskiego Rektora tego Seminaryum do dokładnego wykonania przepisanych dla Seminaryum obowiązków, zachęcił oraz przeznaczonych nauczycielów, aby mu byli pomocą w udzielaniu światła Alumnom. Poczem Rektor Seminaryum w krótkiey mowie oświadczył JW. JX. Arcybiskupowi podziękowanie za tę Oycowską troskliwość i położone w wybraney osobie swoiey zaufanie, oddaiąc to Główne Seminaryum Protekcyi Rządowey i Duchowney, z zapewnieniem, że czuiąc

wielkość obowiązków przepisanych, starać się będzie iak naylepiey one wykonywać. Poczem JW. Minister z dostoynemi gośćmi raczył oglądać cały ten gmach i uporządkowanie wszystkiego, co iest potrzebne do umieszczenia w nim Alumnow z swemi przełożonemi.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec Zyta złotych od 8 i pół do 10. — Pszenicy od 12 do 16 i grosz srebrny. — Jęczmienia od 7 do 8. — Owsa od 4 i pół do 5 i gr. 12. — Siana furę iednokonną od 8 do 14, parokonną od 16 do 19. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 6.

W Gminie Myśliszewicach Obwodzie Radomskim, kilka osob z ludu rolniczego przez użycie grzybow truiących uległo przypadkowi utraty żyeia; z tych 5 za pomocą usilnego starania uratowano a dwie to iest męszczyzna i kobieta w wieku doyrzałym żyć przestało.

Z dnia 21 na 22go b. m. w Gminie Parznicach, także w Obwodzie Radomskim, w nocy z przyczyny dotąd niewyśledzoney, spalił się dom mieszkalny wraz z ośmiorgiem dzieci wyznania Starozakonnego od lat 19 do 6 maiących, właśnie wtenczas, gdy rodzice ich wyiechali na święta do pobliskiego miasta.

Do miasta Woiewódzkiego Radomia przyprowadzono w tych dniach krowę z młodym ieleniem, ktora tak się do swęgo wychowańca przyzwyczaiła, że i na krok odstąpić się nie dozwoli, ... każde poruszenie tyle troskliwości ... okazuie, ile do własne... o w podobnym rodzaiu bydląt ... idziec można.

Podobne przykłady nieiakiey litości zwierzęcey, byle tylko ściśle uważać starano się, dosyć często natrafić można. Własnie w mieście Woiewódzkiem Radomiu przed nieiakim czasem kotka obca przyswoiwszy się do domu sąsiedzkiego, tam uległa dwoie kociąt, lecz wkrotce nieszczęśliwym przypadkiem zostawszy zabitą, zostawiła płód swóy bez żadney nadziei wykarmienia. Gospodarz domu widząc niepodobieństwo utrzymania przy życiu pozostałych kociąt aby się nie męczyły, kazał ie wyrzucić w fossę i potopić. Kotka inna właściwa tego domu, maiąc swoie kocięta iuż nieco odchowane, natychmiast rzuca się w fossę, wydobywa kocięta, i ukrywa zupełnie przed okiem domowników, gdzie ie troskliwie pielęgnowała nie opuszczaiąc swoich; gdy zaś iuż podrosły i żywić się mogły, nosiła im pokarm i z trudnością po dostrzeżeniu ztamtąd wyprowadzić i daley opatrywać one dozwoliła.

Z Jasney Góry przy Częstochowie d. 17 Września.

W ciągu upłynionego tygodnia Częstochowa była świadkiem trzech świetnych obchodow, które z całą powagą Religiyną odbyte zostały.

Dnia 7 b. m. iako w wigiliią święta Narodzenia Naś: Maryi Pany, przybył na Jasną Górę JW. JX. Koźmian Biskup Kujawsko-Kaliski Sen: Krol: Pol:, ktory będąc przez X. Teodora Fortuńskiego Przeora Jasnogórskiego na czele zgromadzenia XX. Paulinów stawaiącego, krotką przemową w łacińskim ięzyku mianą, właściwie Swey godności przywitany; przez toż Zgromadzenie, oczekuią-

cych Prałatów Katedry Kuj: Kaliskiey i licznie zebrane Duchowieństwo tak z tuteyszey, iako i z przyległych Dyecezyy, do Kościoła z wszelką okazałością wśród tłumu ludu z różnych odległych nawet stron zgromadzonego, wprowadzony został.

Po odśpiewaniu pierwszych Nieszporów, więc otem oświecenie wieży, facyaty Kościoła, i odgłos muzyki kościelney zapowiedziały nazaiutrz maiącą nastąpić uroczystość. — W sam dzień Nar: Naś: Maryi Panny po wielu Wotywach w Kaplicy Matki Boskiey odśpiewanych celebrował Mszą Wielką JW. Pasterz obrządkiem Biskupim, w czasie ktorey Kazanie pełne wymowy i gorliwości miał W. JX. Przybylski Opat Kom: Suleiowski a Proboszcz Kościoła Parafialnego S. Mikołaia w Kaliszu. — Po południu w zwyczayney godzinie nastąpiły Nieszpory z stósownem Kazaniem mianem przez W. JX. Zagalskiego Kanonika WW. SS. w Krakowie Dziek: For: C ę: Prob: w Paięczynie. Wieczorem dnia tego illuminacyia wieży i Kościoła, muzyka ciągle brzmiąca, śpiewy licznie zgromadzonego nabożnie ludu, w różnych ięzykach wychwalaiącego Boga rodzicę, tworzyły harmoniią, serca pobożne rozczuleniem i uniesieniem napełniaiącą. W końcu zaś faierwek na przyległym wzgorku spalony został.

Między oktawą tey uroczystości, to iest dnia 11 b. m., iako w dzień Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, zebrały się wszelkie Władze mieyscowe, wyższey rangi Woyskowi i znakomici Obywatele a pod prezydencyią JW. Radoszewskiego, Prezesa Kommissyi Woiewództwa Kalis: Kawalera różnych orderów, o godzinie 10 z rana udawszy się do JW. JX. Biskupa Kuj: Kal: Senatora Król: Pol:, złożyli swoie powinszowania. Poczem łącznie wszyscy wraz z Duchowieństwem otaczaiącem swego Pasterza udali się do Kościoła, gdzie po odprawioney przez Tegoż obrządkiem Biskupim Mszy S. za powodzenie Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, odśpiewane było *Te Deum* z wyklemi do Pana Zastępów modłami. — W czasie obiadu danego przez XX. Paulinow w sali Refektarza, spełniono toast za zdrowie Nayiaśnieyszego Pana. Wieczorem Cyfra Nayiaśnieyszego Cesarza i Krola kształtnym układem rzęsistych świateł i stósownem przezroczem ozdobiona, oświecenie wieży Kościoła, tudzież przyległych gmachow klasztoru, oznaczało tę wielką uroczystość, w czasie ktorey tłumy ludu wśród odzywaiącey się bezney i dobraney muzyki wydawały radosne okrzyki, z głębi serc przeiętych czcią i przywiązaniem dla Nayłaskawszego Monarchy pochodzące. Sztuczne ognie spalone w rożnych obrotach ożywiały ten świetny wieczór.

Nakoniec, gdy z powodu regulacyi Miasta, cmentarz przy Kościele Parafialnym w Starey Częstochowie przeznaczony został na plac publiczny, kości wiernych zmarłych z tegoż cmentarza wydobyte, w dniu 15 b. m. obrządkiem religiynym przy tymże Kościele pochowane zostały. Ceremoniią tę odbył sam JW. Pasterz odprawiwszy w assystencyi licznego Duchowieństwa Mszą S. pontyfikalnie, po ktorey Kazanie miał W. JX. Tomaszewski Kan: Kat: Włocławski Audytor JW. Biskupa, ktory z textu wziętego z pisma S. Starego Testamentu z

Xięgi 2 Król: "I zebrawszy kości ich pogrzebli ie z kościami Saula i Jonaty syna iego.... i zlitował się znowu Pan potem nad ziemią „ wywiódł, iż obchód ten przyzwoity będąc dla zwłok tych przez wzgląd, że to są kości ludzkie i kości Chrześciiańskie, udowodnił iaśnie gruntownie i czule, iż iest tak żyiącym iako i umarłym pożyteczny. Po skończonem Kazaniu odśpiewane zostało Castrum doloris, a po przemowie mianey przez W. JX. Jasińskiego Kan: Kat: Kujawskiego, który z właściwą sobie wymową przekonał wszystkich o nieśmiertelności duszy i przyszłem ciał zmartwychwstaniu, obrządek z wszelką okazałością ukończony został z naymocnieyszem rozczuleniem kilku tysięcy zgromadzonego ludu. — W ciągu całego powyższego tygodnia JW. Pasterz przy współdziałaniu JW. JX. Ostrowskiego Biskupa Suffragana Łowickiego, udzielił Sakramentu Bierzmowania S. 5134 ludziom; w dniu zaś 17 m. b. o godzinie 11 przed południem upuścił Jasną Górę, zostawiwszy swoie Pasterskie błogosławieństwo żegnaiącemu Go Zgromadzeniu XX. Paulinów i licznemu rozrzewnionemu ludowi.

Z Prezburga d. 19 Września.

Magnaci i Stany Królestwa zebrali się w d. 18 rano w pałacu Prymasowskim, dla odebrania od N. Pana Królewskich Propozycyy. Poczem N. Cesarz i Król, otoczony Urzędnikami Korony, Dworu i wszystkiemi Stanami, udał się do kaplicy pałacu Prymasowskiego, gdzie odśpiewano Veni Sancte Spirytus, i odprawiono Nabożeństwo. Po Nabożeństwie powrócił Monarcha do swoich pokoiów, a Stany zebrały się w sali audyencyionalney. Niebawem ukazał się Cesarz poprzedzony od Biskupa z krzyżem Apostolskim i Król: Węgierskiego W. Koniuszego z gołym mieczem, otoczony Baronami Państwa, i zasiadł tamże na przygotowanym Tronie, powitany za przybyciem odgłosem radości. Królewsko-Węgierski Kanclerz Dworu, Xiążę Kohary, oznaymił zgromadzonym Stanom w krótkiey mowie powody teraźnieyszego Seymu. Poczem N. Cesarz i Król miał sam mowę z Tronu, która w wielu mieyscach iednogłośnemi odgłosy przerywana i z nieograniczonym zapałem została przyięta. Po ukończeniu Mowy, Kr: Węgierski Radca, stoiący przy boku, podał Monarsze zapieczętowane propozycyie. Cesarz Jegomość przy zapewnieniu o swoiey naywyższey łasce oddał te Król: propozycyie Xciu Prymasowi Królestwa; ten odebrawszy ie, miał imieniem wysokich Stanów mowę dziękczynną, po którey Cesarz Jegomość powrócił do swoich pokoiów z orszakiem swoim. Arcyxiążę Palatyn i Xiążę Prymas, otoczeni wszystkiemi Stanami, udali się do domu Stanowego, gdzie na publiczném posiedzeniu otworzono i odczytano Kr: propozycyie.

Oto iest mowa, którą miał Cesarz Jegomość z Tronu do zgromadzonych Stanów przy oddaniu Król: propozycyy:

Nadeszła ku Moiey naywiększey radości z upragnieniem oczekiwana chwila, w którey was, wierne Stany Moiego wielce ukochanego Królestwa Węgierskiego, około Moiego Tronu mogiem zgromadzić, abym się wraz z wami na

radził nad tem, coby się nayskuteczniey do pomyślności Oyczyzny przyłożyło, i abym wierny i drogi Mi lud uroczystą Koronacyią Krolowey, Moiey kochaney Małżonki, prawie, iakby nowym węzłem ściśley z Moim połączył sercem — Ważne zaszły zdarzenia od czasu, iakeśmy tu poraz ostatni byli zgromadzeni. Trzeba było naykrwawsze prowadzić woyny, by Europie powrócić nakoniec używanie długo na próżno oczekiwanego pokoiu. Podczas tey całey walki nie szczędziłem żadnych dla Siebie trudów, starań, sił natężenia, ktore uznałem za stosowne, bądź do obrony praw Moiego Państwa, bądź, abym powagę oddziedziczoney od przodków Moich Monarchii, iakoteż godność, Koron, które noszę, Następcom Moim nienaruszone zostawił. — I nienadaremne, były Moie rzetelne usiłowania albowiem owieńczyły ie szczęśliwe zwycięztwa, i pożądany koniec nieszczęść woyny. — Otwarcie wyznaię, iż to, nadewszystko Bogu, który kieruie wszystkiemi losami, potem miłości i wierności ludów Moich, niezatrwożoney wytrwałości sprzymierzonych Monarchów, waleczności woysk Moich, nakoniec ofiarom, które poddani Moi tak wytrwale, z niezgasłą sławą swoiego imienia nieśli, przypisać należy. — Jaki udział miały w tey mierze Węgry, z iaką gorliwością dowiodły swey wierności, przychylności i owey pierwotney wielkomyślności, zawsze za podporę Tronu i spuściznę przodków uważane, głoszą to czyny; czyny, które w sercu Moiem dla wdzięcznego wspomnienia mocno są wyryte. — Atoli, podczas, gdy szczęśliwy skutek broni Monarchiią ocalił, i dał sposobność dawne Koronie Węgierskiey wydarte kraie do Królestwa wcielić; ludy, Moiemu berłu podległe, odniosły oprócz tego w niedawnym czasie innego rodzaiu świetne zwycięztwo; zwycięztwo, które dla nich i ich potomków naydobroczynnieysze i nayzbawiennieysze wyda owoce. Wszystkie bowiem w ogólności, a między niemi Moie Węgry, odpychały od siebie owego zgubnego ducha, który wiele kraiów Europy w naywiększe wtrącił nieszczęścia; pomni, że nadzieia na mądrości Wszechmocnego oparta, umacnia niezłomną wierność ku Panuiącemu wzaiemnem zaufaniem, a sumiennie przestrzeganie starodawnych instytucyy, uświęconych dawnością i doświadczeniem wielu wieków, są waszą prawdziwą szczęśliwością i wśród wszystkich okoliczności i stósonkow czasu, niewzruszoną tarczą. Ze finanse Państwa, przy odmianie zdarzeń lat upłynionych wielkich i rozmaitych ofiar wymagały, każdemu wiadomo. Atoli system należycie rozważony, a stałością wprowadzony w nieiakim względzie kredyt Państwa, odrodził, ustalił, i wiele iuż ran zagoił; aby i resztę podobnież zagoić i tym sposobem trwałą pomyślność Węgier ugruntować zależeć teraz będzie od mądrego ustawodawstwa. Niczego po was nie żądam iak gorliwości dla waszego własnego dobra; atoli spodziewam się po waszey mądrości, Oycowie Oyczyzny, iż ku osiągnieniu tegóż naywłaściwsze przełożycie środki, aby i pożądane przyniosły skutki i Moie waszego Krola, upodobanie sobie zie dnały, ieźli iedynie gorliwością dla dobra publicznego ożywieni, połączycie wasze z Moiemi usiłowaniami, dla zapewnienia trwałey Oyczyźnie pomyślności

i przez to zasłużenia sobie na wdzięczną pamięć potomków. — Pewna nadzieia trwałego pokoiu sprzyia tym zbawiennym naradom, do popierania których łączy się ieszcze inny powód. Wiek Móy posuwa się, a lata śmiertelnych spoczywaią w rękach Pana; Ja zaś pragnę naymocniey, dożyć i tey kosztować pociechy, abym pomyślność waszą przez mądre ustawy i rozporządzenia pomnożoną, i przez też same ustawy także i Konstytucyią Królestwa coraz bardziey ustaloną, mógł spokoynie tak Moim Następcom, iak i samym Węgrom, Moim wielce ukochanym dzieciom, zostawić. — Z resztą, wierne Stany, z łaskawych propozycyi, które wam oddaię, przekonacie się, że Moie Oycowskie zamiary tyczą się iedynie korzyści Państwa, i dobra wszystkich mieszkańców Moiego Królestwa Węgierskiego. Zapewniam was o Moie Cesarsko Królewskiey łasce. „

Z Paryża d. 19 Września.

D. 16 prezydował Król w radzie Ministrów, która 5 godzin trwała.

Sądzą, iż Monarcha uda się d. 3 Października na kilkadni do Compiegne, a d. 8 powróci z całym Dworem do Tuilleries.

Hr. de la Feronays, Poseł nasz przy Dworze Petersburgskim, odiechać ma wkrótce na powrót do tey stolicy.

D. 9 b. m. deputowany od rządu Greckiego przybył do Marsellii, który w ważnem poselstwie udaie się do Paryża, a ztamtąd do Londynu.

Umarli tu dwa Parowie, Vicehrabia Narbonne i Hr. de la Ferte.

Syndykat podiąć się chce z P. Lafitte pożyczki Haitańskiey. Maią bydź wystawione na 6 od sta prowizyi obligacye na 20 lat do spłacenia, które przyniosą czystego kapitału 126 mill. Fr. ponieważ ta Rzplta spłaca zaraz gotowizną 30 mill. Fr.

Galera Delfinka odpłynęła d. 15 b. m. z Tulonu do Lewantu, dla złączenia się z eskadrą Admirała Rigny.

Liczba Katolików w Liwerpoolu pomnaża się nadzwyczay, i niedawno 2100 katolickich dzieci otrzymało tam bierzmowanie.

Listy z Tunis donoszą, że Grecki korsarski okręt krąży pod brzegami Barbaryi i przetrząsa wszystkie okręty. Bey Tunetański uzbroić kazał lekkie okręty na iego odpędzenie.

Od granic Hiszpańskich d. 14 Września.

Biskup Baioński wydał okolne pismo, aby strzeżono się fałszywego tłumaczenia Biblii.

Wszyscy konstytucyyni officerowie i żołnierze milicyi, którzy bawili ieszcze w Madrycie, odebrali rozkaz oddalenia się o mil 8.

W Villafranca del Panades o 5 mil od Barcelony popełnione zostało okropne zaboystwo, i sprawcy iego przyprowadzonemi zostali d. 10 b. m. do Barcelony.

Arcybiskup Toledu przybył do Madrytu i powołanemi tam bydź mieli i inni Arcybiskupi i Biskupi.

Z Lizbony d. 5 Września.

Rząd wydał kilka wyroków, a między innemi względem wewnętrznego urządzenia szkoły morsko handlowey w Oporto, i odkrycia kradzieży Kościo-

łów, przyczem nawet tayne doniesienia są przyymowane. Wnieść ztąd należy, iż te zbrodnie pewne stronnictwo podnieca, które uyrzało swoie plany zniszczone.

Były Minister stanu w Brazyli, P. Diaz, otrzymał do tey prowincyi szczególne zlecenie, lecz nieprzyiął go. J. K. M. zezwolił na to i dał mu dymissyią. Tymczasem nieczekaiąc odpowiedzi, oddalił się z kraiu, i J. K. M. rozkazał nietylko wykreślić go z listy służby, ale nadto wyzuć z wszystkich zaszczytów i godności, tudzież iego postępowanie oddać pod rozpoznanie.

Z Londynu d. 20 Września.

Minister Canning iest tu co chwila oczekiwany.

Wielkorządca Siery Leony i Brzegu złotego dozwolił wprowadzać żywności i wszelkiego gatunku zboża aż do 16 Czerwca 1826 tak na Angielskich, iako też na obcych okrętach do osad Afrykańskich.

Podług Dziennika *Times* Gabinet Hiszpański trudni się teraz oświadczeniem względem niepodległości kraiow Amerykańskich.

Głowne miasto Birmanów Arracan zostało d. 31 Marca przez oddział Jenerała Morris wzięte i Jenerał Campbell poszedł przeciw stolicy Umerapoora. D. 4 Marca znaydował się w Sarawadby, o 8 dni drogi od Prome, które mieysce z położenia swoiego i mocno umocowane uważane iest iako klucz do stolicy. Choroby w woysku Angielskim ustały i prywatne listy offi‹c›erow tego woyska iednozgodnie głoszą, że woyna przeciw Birmanom pomyślnie się ukończy. Do Rangoon przybyła z 6 osób złożona deputacyia z Siam, która z honorami pr‹z›yiętą była, i podania iey do Kalkuty odesłane zostały.

Przy Morsey zakładane teraz są dwie wielkie warownie dla zasłony Liwerpoolu, ponieważ uznano, iż w przypadku woyny nieprzyiacielskie parowe okręty bez przeszkody wniyść do niego mogą.

Pospólstwo w Irlandyi, które tak długo było spokoynem, zaczęło znowu popełniać bezprawia, i zwierzchności mieyscowe każą odbywać patrole.

Z Algieru donoszą pod d. 11 b. m. iż rząd zgromadził znaczny korpus woyska, i że uzbraiania te oznaczaią większy zamysł, nad upokorzenie nieposłusznego pokolenia Kobylen. Niedawno wysłany bydź miał szoner do odwołania eskdry działaiącey przeciw Grekom.

Kongres Peruwiański rozszedł się d. 10 Marca. — Boliwar przed swoim wyiazdem z Limy na mocy udzieloney mu władzy cofnął pod dniem 28 Kwietnia 1821 wydaną względem cudzoziemców szkodliwą uchwałę. Mogą teraz w całey Rzpltey osiadać, prowadzić handel, i t. d. i poprzebyciu kilku lat otrzymać prawo obywatelstwa. Na czas iego niebytności ustanowiona iest rada do zarządzania sprawami rządu.

Boliwar napisał list pod dniem 16 Marca do Jozefa Lancaster, wynalazcy znanego sposobu uczenia, który znayduie się teraz w Karakas, przesełaią mu assygnacyią na 20,000 dolarów, z dołożeniem, iż ieżeli więcey potrzebuie, ma mu donieść.

Podług doniesień okrętowych posłi-

ne bydź miało z strony Dworu Brazyliyskiego do rządu Buenos - Ayres ultimatum; 25 działowych łodzi i kilkanaście woiennych okrętów stało w gotowości do odpłynienia do Monte - Video za pierwszym rozkazem.

Wyrok względem utworzenia narodowego banku w Wenezueli oznaymiony już został w Karakas. — W Guaita spadła cena kawy i indigo.

Xżę Wilhelm Brunświcki odpłynął dziś z Dower do Kale.

Lord Prezydent uwiadomił związek wsparcia w Mansestrze, iż 165 Włoskich i 74 Hiszpańskich wychodniow otrzymali wsparcia do wyiazdu z Anglii po 5 do 15 funtow szterlingów; większa ich część udała się do nowych Amerykańskich kraiów, a 25 weszło w służbę u Greków. Rząd wspiera na czas nieograniczony przeszło 200 Hiszpanów, którzy nie są ciężarem związku, a naliście do wsparcia pozostaie ieszcze 54 Hiszpanów i 8 Włochów.

Kilka wież, które w r. 1815 nad brzegemi Susexu przeciw wylądowaniu Napoleona wystawione zostały, urządzone teraz są na mieszkanie celników. Liczba ich wynosi do 91 i kosztować miały 900,000 Fs.

Loyds gospoda zaręczyła za wielkie summy pieniężny, które z stałegu lądu przeznaczone są do Anglii. Wywożone z Anglii pieniądze zdaią się więc wracać.

W Bhurtporn (wschodnich Indyiach) zaszły zaburzenia. D. 28 Lutego Raiah Bulder Sing, syn Runieeta-Sing umarł, i zostawił 7letniego syna następcą po sobie, ktorego Anglicy uznali, ale wóy chłopca narzucił się samowolnie na rejenta, dobył szturmem zamek, iednego z swych krewnych rozsiekał, i Ministrów zmarłego Raiaha uwięził. Jenerał Achterloug (w Agra) oznaymił przez odezwę o tych zdarzeniach; na wszystkich punktach poczyniono zaraz potrzebne ostrożności kroki, gdyż lękano się, aby stary Runicet nieporwał się do oręża.

P. Stuart miał d. 18 Lipca wstępne posłuchanie u Rejenta Brazylii; z rozkazu P. Stuart zatrzymać się musiał idący do Anglii pocztowy statek, przez który przeszle zapewne rządowi doniesienia.

Kommodor Porter skazany został przez sąd woienny w Nowymiorku za nieposłuszeństwo rozkazom i nieprzystoyne na officera postąpienie w Portoriko d. 14 Listopada 1824 na 6miesięczne zawiesze nie od służby.

Kongres w Buenos - Ayres przyiął proiekt względem utworzyć się maiącego związkowego woyska, które składać się będzie z 360 artylerzystów, 2400 piechoty i 4800 iazdy. Nad umocnieniem linii nad rzeką Uruguay pracuią z pośpiechem. Jenerał Bixaro dowodzi powstańcami przed Monte - Video i zamyka to miasto; wycieczka osady mężnie odpartą została. W mieście tem znayduie się po nadeyściu posiłków z Brazylii około 8000 ludzi. Okręt Brazyliyski stoi na rzece i zabrania odpłynienia okrętom.— Sądzą, iż w krótce przyydzie do nieprzyiacielskich kroków. — Jenerał Arenales połączonych prowincyy przybył w Kwietniu do Potosi, dla poczynienia z Jenerałem Sucre przygotowań do urządzenia wyższego Peru, i oczekiwania na Boliwara, ktory na końcu wspomnionego miesiąca wyiechał z Limy. Do Potosi przybyło wielu officerów i Xięży, którzy należeli do zniszczonego korpusu Jenerała Olaneta, dla otrzymania pozwolenia odpłynienia do Hiszpanii.

DODATEK
DO No. 80
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 5 PAŹDZIERNIKA 1825 roku we SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Z dziennika Obserwacyi Meteorologicznych, ktory cztery razy na dzień w tuteyszem Obserwatorium zapisywanym bywa, wypadaią na miesiąc Wrzesień następuiące resultata:

Nawyższy stan Barometru był dnia 29.
27'' 11,'''9,
w tymże dniu zewnętrzny Termometr pokazywał † 6° 3. a wewnętrzny † 10°.9 — Higrometr 78 Wiatr był wschodni słaby, a Niebo pochmurne —

Nayniższy stan Barometru był dnia 15
27'' 3,'''4
podten czas zewnętrzny Termometr pokazywał † 11.04, a wewnętrzny † 120 Higrometr 97 wiatr był wschodni średni, Niebo pochmurne.

Sredni stan Barometru był 27''7'''428
Naywiększe ciepło dnia 22. † 2004
Naymnieysze dnia 29. † 4°7
Srednie . . . † 120.447
Naywiększa susza dnia 3 i 22 59
Srednia . . . 85. 27
We wszystkie prawie dnie Higrometr dochodził do . . 100

Dni pogodnych było 8, przez 14 dni Słońce z chmurami; Całkiem pochmurnych dni 6, deszczów 7, a raz tylko była mocna mgła.

Wiatr nayczęściey Południowo Wschodni.

Max: Weisse, Dyrektor Obserw.

Z Nauplii d. 2 Sierpnia.

Oto iest Manifest ludu Greckiego. "Duchowieństwo, Reprezentanci ludu, i Naczelnicy Władz Greckich cywilnych i woyskowych na lądzie i wodzie wzięli pod rozwagę co następuie: Oparci na niezbędnych prawach narodowości i własności, iako też na zasadzie wiary i niepodległości narodów, uchwycili Grecy oręż z wrodzonego natchnienia dla otrzymania i zapewnienia swego istnienia; przez cztery lata opierali się całey potędze z Europy Azyi i Afryki na lądzie i wodzie przeciw nim wystawioney, i w pośród groźnych niebezpieczeństw przemagaiącą siłę swych nieprzyiacioł iuż pobili, iuż zupełnie zniszczyli; nakoniec, lubo pozbawieni wszelkich źródeł, iakich takowe przedsięwzięcie wymaga, drogą krwią ludu prawa swoie okupili i ucywilizowanemu światu okazali co lud zdoła, skoro

szczerze postanowi uzyskać swą niepodległość. Wypadek tey nierówney walki utwierdził w umysłach ludu mocniey i niezmiennem uczynił postanowienie uzyskania politycznego swego bytu. Lecz kilkanaście Aientów niektórych lądowych Mocarstw, wbrew nauce Chrześciiańskiey którą sami wyznaią, zrządzili przez swoie postępowanie, sprzeciwiaiące się ich przepisom, wielorakie kłótnie. Niektórzy nawet z tych Aientów usiłuią przez wysełanych do Grecyi ludzi wpoić w Greków uczucia sprzeciwiaiące się duchowi i kształtom rządu, i im tylko korzyści przynoszące. Dowodcy morscy niektórych rządów tamuią działania Greckiey siły morskiey, i przestępuią neutralność którą ich Monarchowie na Kongressach w Laibach i Weronie orzekli. Z naywiększą bolescią postrzegamy,żeChrześciianie używaią oręża przeciw wyznawcom Ewanielii wszelkiemi sposobami Mahometanów wspieraią; mnóstwo Europeyskich officerów, w brew nauce polityki i zdrowey moralności zaciąga się do służby Tureckiey, naucżaią ich prowadzenia woyny i dowodzą Barbarzyńcami, którzy ogniem i mieczem pustoszą ziemię, w którey spoczywaią kości Cimona i Zamados (który niedawno pod Sfahterca poległ,) Leonidasa i Bozzarisa, Philopeemena i Nikitasa. Rząd Algierski szczęśliwy w rządzeniu wolnym ludem, iest iedynem, który ściśle zachowuie neutralność, i nieidzie za przykładem tych, którzy w Grecyi, Stambule i Egipcie toż prawo nierozsądnie gwałcą. Lecz oboiętność rządu Angielskiego nie dozwala mu działania w równi z innemi, których prześladowania codziennie się zwiększaią. Jeżeli Grecyja nie była dotąd w stanie uprzedzić kroków nieprzyiaciela i działać zaczepnie, tedy nie pochodzi to z zmnieyszenia się iey sił, lub osłabienia pierwszego postanowienia, ale iedynie z przywiedzionych wyżey przyczyn, i dla tego, iż rząd niemogł dotąd dovyść do zupełnego panowania nad prywatnemi nam ętnościami. Lecz Grecy muszą z tey walki wyyść zwycięzko lub zagrzebać się w w gruzach swey oyczyzny, tak smutna czeka ich koley! Gdy iednak łaskawa Opatrzność tak blisko siły Anglii około nas postawiła, Grecya powinna zawsze czasu z tey okoliczności korzystać, i nadzieie swoie położyć w sprawiedliwości i miłości ludzkości, ktore wielki ten kray ożywiaią. W rozważeniu tego wszystkiego i wzamiarze ugruntowania świętych praw kraiu i politycznego naszego istnienia, uchwalił narod Grecki i uchwala co następuie:

Art. 1. Mocą ninieyszego aktu oddaie święty zakład swey wolności, narodową niepodległość i istność polityczną pod nieograniczoną obronę Anglii.
Art. 2. Akt ten narodu Greckiego przesłany bydź ma na dwie ręce przepisany rządowi Angielskiemu, wraz z potrzebnemi obiaśnieniami.

Jenerał Roche i Wasington, deputowani od związków za Grekami we Francyi i w Ameryce, protestowali się przeciw temu aktowi, i prosili tymczasowego rządu o spieszne w tey mierze wyiaśnienie, gdyż wiedzieć powinien, iż tak Francyia iako i północna Ameryka są narodowi Greckiemu przychylnemi.

Od granic Tureckich d. 11 Września.

Z Tryiestu piszą pod d. 10 Września: Odbicie przez Mainotów miasta

Kalamaty Egipcyianom potwierdza się. Pod Napoli di Romania został Ibrahim Basza pobity, utracił 1600 ludzi i powrócił do Trypolizzy. Sachtury płynie z Hydry przeciw nowey Egipskiey wyprawie, i iak mówią towarzyszy mu 3ch masztowy Amerykański okręt.

Doniesienia z Zante pod d. 25 Sierpnia zawieraią: Przybyli tu deputowani Grecey, pomiędzy któremi znayduie się syn Admirała Miaulis. Udaią oni się za paszportami Kommodora Hamilton i Naczelnego Lorda Kommissarza do Anglii. Hamilton miał radzić miastu Napoli di Romania, aby w przypadku ściśnienia przez woyska Egipskie wywiesiło banderę Jońską lub Angielską.

Z Sztokolmu d. 12 Września.

Podróż NN. Królestwa nie rozciąga się daley iak do Chrystianii, gdzie d. 9 przybyli, i krotko zabawią.

Radca kancelaryi Norberg, były Professor w Lund, zabawi czas nieiaki w Upsali, dla przeyrzenia znayduiących się w tameczuym Uniwersytecie, mało dotąd użytych wschodnich rękopismów.

Niemiec, nazwiskiem Schley, w Gotenburgu ogłosił drukiem w Niemieckim tłumaczeniu kilkanaście klassycznych Szwedzkich poezyy.

Dnia 8 b. m. była w Chrystyianii okropna burza, pierwsza tego lata.

Z Dodatku do Gazety Wiedeńskiey pod d. 28 Lipca, 6 i 13 Sierpnia 1825.

Doniesienie

O Lotteryi dwóch bardzo pięknych w Galicyi leżących posiadłości, wielkiego Państwa DUBIECKO i Wsi SLIWNICA, u A. C. Schrama w Wiedniu.

Lotterya ta w stósunku maley ilości 120,296 sprzedaynych losów i 8052 gratysowych, pósiada znaczną ilość, bo 12,071 dobrze uposażonych treferów; ztąd okazuie się, iż prawie na każdy dziesiąty los przypada wygrana, przez co dla graiących zwiększa się bardzo podobieństwo wygraney; oprócz tego ieden los przez oznaczenie przed i potreferów 22 razy nawet wygrać może.

Przebieg wygranych:

1 Trefer na wielkie państwo DUBIECKO, za które ofiarowana iest summa wykupna w W. W. ZR.	150,000.
1 Trefer na piękną Wieś SLIWNICA, za którą ofiarowana także iest summa wykupna — — —	50,00.
1 Trefer w gotowiznie — — —	20,000.
1 Trefer ditto — — —	10,000.
1 Trefer ditto — — —	5000.
1 Trefer ditto — — —	3000.
1 Trefer ditto — — —	2000.
4 Trefery ditto po 1000 ZR. w W. W.	4000.
8 Treferów ditto po 500 ZR. w W. W.	4000.
1958 Treferów ditto po 200 aż do 12 ZR.	29,323.
2042 przed - i potreferow od 1000 aż do 12 ZR.	38,696.
8052 Treferów w Złocie od 100 aż do 1 Duk: w kwocie 8356 Sztuk C. K. ważnych Dukatów czyli w W. W.	94,005.
12,071 Tref: w summie ZR. W. W.	410,02

Każdy zakupuiący gotowizną 10 losów otrzyma czerwono - drukowany gratysowy los, dopóki oznaczona ich liczba nie będzie rozebrana.— Do tych wygrywaiących losow przywiązane są premie po 100, 50, 25, 10 aż do 1 Dukata w złocie, i muszą przynaymniey ieden Dukat wygrać, bo należą tak do ciągnienia na wygrane w złocie, iako też do głó-

wnego ciągnienia na dobra i pieniądze iak czarne losy.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Stycznia 1826 Jeden los kosztuie tylko 10 ZR. w W. W. *A. C. Schram.*

W Krakowie dostać rzeczonych losów można w Kantorze JP. Antoniego Hölzel.

Dnia 3 i 4 Października 1825 r.
Cena Zbóż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	10	15	10	—	9	15	9	—
— *Zyta*	7	15	7	—	6	—	5	15
— *Jęczmienia*	5	—	4	21	4	—	3	24
— *Owsa*	4	—	3	24	3	18	—	—
— *Jagieł*	15	—	14	—	13	—	12	—
— *Grochu*	6	15	6	—	5	15	5	—
— *Rzepaku*	15	—	14	—	13	—	12	15

W Gdańsku dnia 19 Września.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	450	do	600
Żyta	— —	240	—	270.
Jęczmienia	— —	210	—	240.
Owsa	— —	150	—	180.
Grochu	— —	212	—	240.

Bieg pieniędzy.

W Krakowie d. 3 Październ ka

Czer:Zł:Holl:monetą Courant Złp.	20	gr. 15
szdetto Cesarski . . . . —	20 —	6
Fryd. Pruskie . . . . . —	35 —	—
deto frankowki . . . —	33 —	15
Szeiny Wiedeńskie za 100 —	229 —	10
Złoty ryński Szeinami . —	1 —	20

LOTERYIA KRAIOWA.

W 158 Ciągnieniu dnia 5 Października r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

42. 77. 32. 12. 24.

Przyszłe 159 Ciągnienie dnia 12 Października r. 1825 przypada.

DONIESIENIE.

Królewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich wzywa i zapozywa niniejszym wszystkich nieznaiomych Sukcessorów i Spadkobierców Józefa Jaworskiego na dniu 30 Grudnia r. 1822 w Sulnowie pod Szweciem zmarłego, który z okolicy Krakowa ma bydź rodem, i na ostatku za Ekonoma u posiadacza Dobr Zboińskiego w Kozłowie pod Szweciem w służbie zostawał, ażeby się w przeciągu dziewięciu Miesięcy, a naypóźniey w terminie na dzień 10 Lipca r. 1826 przed delegowanym Assessorem Sądu Nadziemiańskiego JP. Fischer wyżnaczonym w tuteyszym Sądzie Nadziemiańskim osobiście albo na piśmie zgłosili, iako Sukcessorowie zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego legitymowali i dalszego oczekiwali postępowania, przyczem tymże, tuteysi Kommissarze Sprawiedliwości Conrad, Hennig, Brandt, Glaubitz, Raabe i Goering iako Mandatariusze proponuią się.

Gdy w czasie przepisanym a osobliwie w terminie wyż oznaczonym żadne zgłoszenie z strony nieznaiomych Sukcessorów nie nastąpi, więc pozostałość zmarłego Ekonoma Józefa Jaworskiego składaiąca się z 131 Talarow 20 srebrnych groszy w gotowiznie i z wielu aktiwów resp: 600 Talar:, 600 Tal: 197 Tal: 10 Tal: 22 sr: gr. 6 denarów i 120 Tal: iako Dobra bez Pana, Fiskałowi przyznaną zostanie.

W Kwidzynie d. 2 Sierpnia 1825 r.

Królewsko Pruski Sąd Nadziemiański Pruss zachodnich.